

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

**BẢN KHAI THÀNH TÍCH ĐỀ NGHỊ
XÉT TẶNG DANH HIỆU “NGHỆ NHÂN ƯU TÚ”**

I. SƠ YẾU LÝ LỊCH

1. Họ và tên (khai sinh): PHAN VĂN CHẤN Nam, Nữ: Nam
2. Tên gọi khác (nếu có): không
3. Ngày tháng, năm sinh: 1948
4. Dân tộc: Kinh
5. Nguyên quán: Huyện Gò Công, Tỉnh Tiền Giang
6. Hộ khẩu thường trú: Số 263/1 KP Hưng Thạnh, TT Cần Thạnh, Huyện Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh.
7. Tên di sản văn hóa phi vật thể nắm giữ: Lễ hội truyền thống (Thực hành nghi lễ trong Lễ hội Nghinh Ông huyện Cần Giờ).
8. Năm bắt đầu thực hành di sản văn hóa phi vật thể

Tham gia Hội Vạn Lạch Lăng Ông Thủy Tướng Huyện Cần Giờ từ năm 1999, được đề cử Phó vạn trưởng, chịu trách nhiệm tổ chức phần lễ của Lễ hội và bảo tồn Lăng Ông Thủy Tướng

9. Điện thoại nhà riêng: Di động: 0908743749
10. Địa chỉ liên hệ : Số 263/1 KP Hưng Thạnh, TT Cần Thạnh, Huyện Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh.
11. Người liên hệ khi cần:
Con Phan Thị Kim Uyên. Điện thoại : 0908740388
12. Số lượng học trò đã truyền dạy được: 16 người
13. Học trò tiêu biểu:

Họ và tên: Lê Văn Ngọc

Ngày tháng năm sinh: 1956

Địa chỉ : 107/2 KP Phong Thạnh, TT Cần Thạnh, Huyện Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh.

Điện thoại nhà riêng: Di động: 0979919493

II. QUÁ TRÌNH HỌC NGHỀ VÀ THAM GIA THỰC HÀNH DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ:

(Kê khai về quá trình tham gia thực hành di sản văn hóa phi vật thể (Học nghề từ ai, nay còn sống hay đã mất, địa chỉ, điện thoại của người đó (nếu có)); đã thực hành di sản văn hóa phi vật thể đang nắm giữ như thế nào,...)

Từ năm 1970 đến năm 1974, tôi cư trú tại Ấp Long Thạnh, Xã Long Hòa, Huyện Cần Giờ, TP Hồ Chí Minh, có tham gia học chữ nho, hán nôm và học nghi thức Tế lễ - Lễ văn – Lễ sinh – Lễ nhạc của Thầy lễ Trương Thành Bộ (Thầy chùa Bộ), sinh năm 1924 (đã mất năm 1979) tại Ấp Long Thạnh, Xã Long Hòa, Huyện Cần Giờ.

Về Đình Thần Long Thạnh, bị chiến tranh tàn phá. Năm 1971 được xây cất lại, thờ Thành Hoàng Bản Cảnh và Nam Hải Tướng Quân (Cá Voi – Bán nông Bán ngư). Tôi tham gia vào Ban tế tự Đình, cùng bốn hội tôn tạo và bày trí thờ tự Đình. Được sự truyền dạy của hai ông Trần Tấn Đời sinh năm 1920 (mất năm 1977) và ông Trang Hòa Liễu sinh năm 1922 (mất năm 1980), nguyên là Thầy lễ, cựu hương chức Ban tế tự Đình thần Long Thạnh. Hai ông chỉ dạy cách thức tổ chức Lễ hội Kỳ yên Đình, Lễ hội Nghinh Ông Thủy Tướng và Lễ cúng cầu an Vía Bà của các Miếu thờ Mẫu:

- Dạy cách thức xây châu (đại bộ)
- Nghệ thuật cầm châu
- Cháp sự, Lễ sinh, Lễ văn, Lễ nhạc
- Chung ché, văn tế, bài vị.

Tôi cùng bốn hội giao lưu với các Ban hội Lãng, Đình, Miếu nhiều nơi như : Lãng Lê Văn Duyệt – Quận Bình Thạnh ; Lãng Võ Di Nguy – Quận Phú Nhuận ; Đình Bình Đông – Quận 8 ; Đình Phú Nhuận – Quận Phú Nhuận ; Đình Dĩ An - Tỉnh Bình Dương ; Đền Trương Định – Huyện Gò Công, Tỉnh Tiền Giang ; Lãng Ông Thắng Nhì Thành phố Vũng Tàu.....để cùng nhau tham khảo học hỏi và tôi chỉ dẫn thêm cho các hội những gì học được của các Thầy. Được các Hội trân trọng và đồng tình.

Đến năm 1975, tôi chuyển về sinh sống tại Ấp Long Thạnh, Xã Long Hòa, Huyện Cần Giờ, lao động đánh bắt xa bờ, nuôi sống gia đình và các con.

Năm 1998, tôi tham gia vào Hội vạn lạch, Huyện Lãng Ông Thủy Tướng Cần Giờ, được bốn hội đề cử làm Vạn phó, chịu trách nhiệm tổ chức phần Lễ, bảo tồn nâng cấp Lãng Ông Thủy Tướng.

Được hai ông Ngô Văn Mộng, sinh năm 1912 (đã mất năm 2001) và ông Nguyễn Văn Điều, sinh năm 1924 (mất năm 2007), nguyên là cựu Vạn trưởng hội Vạn lạch Lãng Ông Thủy Tướng Cần Giờ, hướng dẫn các nghi thức cơ bản tổ chức Lễ hội Nghinh Ông. Và quá trình lược sử hình thành Lãng Ông Thủy Tướng và lễ hội Nghinh Ông.

Cùng tham khảo và học hỏi thêm của các ông Trương Xuân Sắc sinh năm 1922 (mất năm 2007) ; ông Phạm Văn Lỗi, sinh năm 1932 (mất năm 2009), nguyên là cựu Chấp sự phân lễ của hội Vạn lạch.

Về phân lễ, nhạc, học hỏi thêm thầy lễ văn ông Nguyễn Văn Quang sinh năm 1934 (mất năm 2011) và thầy nhạc lễ ông Dương Văn Thịnh sinh năm 1941 (mất năm 2012).

Năm 2010, tôi được dự khóa học “Bồi dưỡng kiến thức quản lý di sản văn hóa” tại Sở văn Hóa và Thể thao TP Hồ Chí Minh. Hiệu trưởng trường Cao đẳng Văn hóa nghệ thuật TP Hồ Chí Minh cấp giấy chứng nhận.

Sưu tầm các sách thư tịch, sử liệu liên quan về tục thờ Cá Voi và vùng đất Cần Giờ Gia Định xưa và TP Hồ Chí Minh hiện nay.

Qua sự đam mê và quá trình học tập nêu trên của tôi với thời gian dài, tôi đã làm tốt nhiệm vụ của mình, cùng với hội Vạn lạch phục hồi tôn tạo Lăng Ông Thủy Tướng. Nâng cấp phát huy phân lễ, lễ hội Nghinh Ông đã hoàn chỉnh, gắn với lễ hội Nghinh Ông xưa và nay.

Từ năm 2006 đến nay, tôi liên tục truyền dạy cho học trò về các kỹ năng phân lễ và cách tổ chức lễ hội Nghinh Ông, vừa học vừa thực hành trong các nghi thức lễ, tạo bộ phận kế thừa. Trong đó, tiêu biểu nhất là học trò Lê Văn Ngọc đã tiếp thu và thực hành tốt thành thạo các kỹ năng nghi lễ: Xây châu bán văn, bán võ; Nghệ thuật cầm châu; Lễ sinh (học trò lễ); Chấp sự : chiêng – trống – mõ; Các nghi thức tế lễ. Là học trò tiêu biểu, tiếp thu và thực hành tốt thành thạo các kỹ năng nghi lễ :

- Xây châu bán văn, bán võ ;
- Nghệ thuật cầm châu;
- Lễ sinh (học trò lễ);
- Chấp sự : chiêng – trống – mõ;
- Các nghi thức tế lễ.

Hàng năm ngoài lễ hội Nghinh Ông, còn tham gia xây châu cầm châu, thực hiện các nghi lễ, học trò lễ Đình cần Thạnh, Lễ Kỳ Yên, Miếu Thần Ân, Lễ Cầu an và các Miếu Bà.

Truyền dạy cho các thế hệ kế tiếp.

Hàng năm ngoài lễ hội Nghinh Ông, còn tham gia xây châu cầm châu, thực hiện các nghi lễ, học trò lễ Đình cần Thạnh, Lễ Kỳ Yên, Miếu Thần Ân, Lễ Cầu an và các Miếu Bà trên địa bàn huyện Cần Giờ.

Tôi góp phần quảng bá sâu rộng đến khách du lịch về Lễ hội Nghinh Ông huyện Cần Giờ khi họ đến tham dự lễ hội hàng năm.

Tham dự, hướng dẫn, góp ý lễ hội Nghinh Ông Thị trấn Gành Hào, Huyện Đông Hải, Tỉnh bạc Liêu và Lăng Ông Thắng Nhì Bà Rịa Vũng Tàu do sự yêu cầu của Ban hội tổ chức.

Ngoài ra tôi tham quan các lễ hội Nghinh Ông ở Vàm Láng (Tiền Giang), Bến Tre, Cà Mau, Phan Thiết để tìm hiểu thêm.

III. TRI THỨC VÀ KỸ NĂNG ĐANG NẮM GIỮ

* Từ năm 1998 đến năm 2004, tôi giữ chức vụ Văn phó hội Văn lạc, chịu trách nhiệm tổ chức Lễ hội Nghinh Ông (phần lễ) hàng năm và phục hội tôn tạo Lăng Ông.

1. Tôn tạo Lăng Ông Thủy Tướng :

- Gỗ hóa thay thế các bàn thờ bằng xi măng
- Sắp xếp lại các vị trí bàn thờ
- Làm mới kiệu nghinh bằng gỗ quý
- Làm mới, sắp đặt vị trí Đại môn, trống chiêng, lỗ bộ
- Cách bày trí lộng, tàng, màn , trướng và chung ché.
- Cùng với Viện Hải dương học Nha Trang và Viện Bảo tàng TP Hồ Chí Minh, phục chế trưng bày bộ xương Cá Voi dài 12m, lụy chết năm 1971.
- Cùng với hội Văn lạc xây dựng nhà đài sát bờ biển.

2- Tổ chức và nâng cấp lễ hội Nghinh Ông:

- Cùng với hội Văn lạc và ngư dân sáng tạo cách làm đèn và thả đèn hoa đăng trên biển vào đêm rằm rạng ngày 16 tháng 08 âm lịch lễ hội.
- Tổ chức nghi thức Thượng đại kỳ khai mạc lễ hội ngày rằm tháng 08 (trước đây không có)
- Sắp xếp đội hình đưa rước nghinh, cùng hoàn chỉnh lại nghi lễ, cúng tế cầu ngư Nghinh Ông ngoài biển và nghi thức cúng Đại lễ tại Lăng Ông.

* Từ năm 2005 đến năm 2013, vì không có người đủ khả năng thay thế, nên hội Văn lạc và ngư dân yêu cầu tôi giữ nguyên chức vụ, nhiệm vụ này để bảo tồn nâng cấp lễ hội Nghinh Ông và phục hội tôn tạo Lăng Ông, đạo tạo truyền dạy thế hệ kế thừa.

1. Tôn tạo Lăng Ông Thủy Tướng :

- Mướn đắp dã gỗ, 14 cột trong nội thất Lăng và đắp 14 bảng liên đối trên các cột. Chữ Hán nho được dịch bằng chữ Việt, sơn son phết vàng, cùng đắp bằng cuốn thư.

- Phục hội gỗ hóa các khánh thờ
- Làm 02 mô hình thu nhỏ trưng bày phương tiện đánh bắt của ngư dân gồm:

+ Mô hình hàng đáy song cầu và hàng đáy rạo.

+ Trưng bày các loại ghe thuyền đánh bắt của ngư dân từng thời kỳ thu nhỏ và ngư cụ đánh bắt xưa.

- Mướn chạm khắc bộ Bát bửu bằng gỗ quý, đặt lại chánh điện.

2- Nâng cấp lễ hội Nghinh Ông :

- Tổ chức đoàn thuyền diễu hành hoa đăng trên biển, kết hợp với chương trình thả đèn thành nghi thức truyền thống gắn với lễ hội.

- Phục hồi nghi thức xây châu Đại Bội, lập trình Bài châu Bán văn Bán võ và nghệ thuật cầm châu.

- Bổ sung hoàn chỉnh các nghi thức lễ và đội hình Thượng Đại kỳ đưa rước nghinh.

- Tôi viết tư liệu cung cấp cho Sở Văn hóa và Thể thao TP Hồ Chí Minh, góp phần vào hồ sơ, được UBND TP Hồ Chí Minh quyết định công nhận Lăng Ông Thủy Tướng là Di tích kiến trúc nghệ thuật ngày 27/09/2012.

Đến ngày 09/09/2013, được Bộ Văn hóa Thông tin Du lịch quyết định công nhận lễ hội Nghinh Ông Cần Giờ là Di sản Văn hóa phi vật thể quốc gia.

* Từ năm 2014 đến nay :

- Tôi sưu tầm và tìm được Sắc phong của Vua Minh Mạng phong thần cho Cá Voi là « Nam Hải Cự Tộc Ngọc Lân Tôn Thần » ngày 08 tháng 7 Minh Mạng thứ 5 (năm 1924) được sao lại trưng bày tại Lăng.

- Để bảo tồn di tích Lăng Ông và di sản lễ hội Nghinh Ông, tôi tập trung viết tư liệu: Lăng Ông Thủy Tướng và lễ hội Nghinh Ông Thị trấn Cần Thạnh, Huyện Cần Giờ, để làm tư liệu căn bản tổ chức lễ hội Nghinh Ông hàng năm và truyền dạy thế hệ kế thừa, mà từ trước tới nay, các thế hệ hội Ván lạch trước truyền dạy lại thế hệ sau bằng cách truyền khẩu, không có văn tự. Đến nay tập tư liệu Lăng Ông Thủy Tướng và lễ hội Nghinh Ông đã hoàn thành.

- Về việc tôn tạo Lăng Ông : Làm 04 bao lam và 02 tấm hoành phi bằng gỗ quý, trang trí chánh điện Lăng

- Hiện nay ngoài việc bảo tồn Lăng Ông tôi còn chịu trách nhiệm thuyết trình về lược sử Lăng Ông và lễ hội Nghinh Ông cho các hội đoàn, khách tham quan và thuyết trình ngoại khóa cho học sinh cấp 1, 2, 3 tại địa phương.

- Hàng năm đến ngày hội Nghinh Ông, tôi chịu trách nhiệm tổ chức phân công các hội viên hội Ván lạch, điều hành thực hiện các nghi lễ.

- Chọn người có năng khiếu để truyền dạy các kỹ năng nghi lễ để kế thừa. Sự sắp xếp phân công, thực hiện nhiệm vụ cũng là hình thức truyền dạy.

- Ngoài nhiệm vụ vạn phó Hội Ván lạch, tôi còn nhiệm vụ quản lý bảo tồn Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình cần Thạnh, hàng năm tổ chức lễ hội Kỳ yên.

- Do yêu cầu của các Ban hội thờ Mẫu tại địa phương, hàng năm tôi hướng dẫn nghi thức, lễ hội cầu an vía Bà của các Miếu môn.

IV. KHEN THƯỞNG

Bằng Khen của UBND thành phố Hồ Chí Minh theo quyết định số 3941/QĐUB ngày 22/7/2013.

Giấy khen của UBND Huyện Cần Giờ theo quyết định số 116/QĐ-UBND ngày 05/09/2008.

Giấy khen của UBND Huyện Cần Giờ theo quyết định số 116/QĐ-UBND ngày 17/09/2010.

Giấy khen của UBND thị trấn Cần Thạnh theo quyết định số 06/QĐ-UBND ngày 14/03/2013.

Giấy khen của UBND Huyện Cần Giờ theo quyết định số 34/QĐ-UBND ngày 16/05/2013.

Giấy khen của UBND thị trấn Cần Thạnh theo quyết định số 61/QĐ-UBND ngày 23/9/2014.

Giấy khen của UBND Huyện Cần Giờ theo quyết định số 70/QĐ-UBND ngày 07/10/2015.

V. KỶ LUẬT : Không

Tôi cam kết chịu trách nhiệm về tính xác thực của thông tin đã kê khai và thực hiện đúng trách nhiệm, nghĩa vụ của bản thân theo quy định của pháp luật về thi đua, khen thưởng và di sản văn hóa sau khi được phong tặng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú”./.

Cần. Giờ., ngày 22 tháng 8 năm 2017

Xác nhận¹

Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú

Chủ tịch

Ông Phan Văn Chấn là người duy nhất phụ trách và tuyên dương nhân vật và nghệ nhân ưu tú để làm phong phú đời sống văn hóa.

KT. CHỦ TỊCH

HỒ CHỦ TỊCH

Phan Lâm Sơn

Cần Giờ, ngày 19 tháng 8 năm 2017

Người khai

Phan Văn Chấn

TP. HCM., ngày 09 tháng 10 năm 2017

Xác nhận của Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao²

Huỳnh Thanh Nhân

¹Xác nhận về cư trú, sự tuân thủ luật pháp và các quy định tại nơi cư trú.

² Sau khi có biên bản lấy ý kiến của cộng đồng dân cư địa phương nơi người đề nghị xét tặng đang cư trú hoặc của Hội nghề nghiệp.